

НАЦИОНАЛНИ ШУМИ
РУЈЕ КОМВЕТАЛС С.Р.О.

Бр./Нр. 02-182/2
05-06-2023

20 год.^{лиј.}

СКОПЈЕ - СНКУР

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

По Годишна сметка за период 01.01.- 31.12.2022 година

Назив на субјектот:	ЈП "Национални шуми" п.о., Скопје
Седиште на субјектот:	Булевар "Св. Климент Охридски" Бр.68 Скопје- Центар
Даночен број :	4030998338949

ЈП "Национални шуми" е формирано со Одлука на Владата на Република Македонија бр.3028/1 од 15.12.1997 година, како правен следбеник на дотогашните претпријатија за стопанисување со шуми. Имајќи во предвид дека шумите се природно добро од општ интерес, а стопанисувањето со шумите е дејност од јавен интерес, со Законот за шуми се утврдени основните дејности на претпријатието. Во составот на јавното претпријатие стопанисуваат 30 подружници, чија основна дејност е стопанисување со шумите во државна сопственост, во што спаѓа одгледување, заштита и користење на шумите, со чие извршување претпријатието треба да обезбеди трајно зачувување и зголемување на вредноста на шумите, како и постојано зголемување на нивниот прираст и нивните општокорисни функции.

Вкупниот број на вработени во ЈП"Национални шуми" за деловната 2022 година изнесува 1.921, во кој, според квалификационата структура, високостручниот кадар (Д-р, М-р, ВСС, ВШС) учествува со 22,12%, а средностручниот и нискостручниот кадар (ССС, СОЗ) со 77,88%.

Целта на Годишниот извештај е да се изврши објективно согледување на материјално-финансиските состојби од работењето на претпријатието во 2022 година.

Финансискиот извештај се изготвува врз основа на Меѓународни сметководствени стандарди МСС, Меѓународни сметководствени финансиски извештаи МСФИ и Сметководствените деловни политики.

Во деловната 2022 година ЈП "Национални шуми" оствари вкупен приход од 1.743.313 денари и вкупен расход од 1.692.669 денари, со што исказа добивка од 50.643 денари, или добивка за финансиската година (по оданочување) од 28.529 денари.

Елементи	Година		Индекс
	2021	2022	
Приходи	1.571.107	1.743.313	1,11
Расходи	1.467.086	1.692.669	1,15
Загуба / добивка	104.021	50.643	
Година - 2022		Планирани	Остварени
Приходи	1.967.399	1.743.313	88,61
Расходи	1.731.714	1.692.669	97,75

Вкупните приходи се состојат од:

- Приходи од продажба на производи во износ од 1.212.095 денари за 2022 година и 1.092.763 денари за 2021 година;
- Останати приходи за 2022 година во износ од 530.405 денари, за 2021 година во износ од 478.344 денари. Останатите приходи опфаќаат:

Елементи	Година	
	2021	2022
Приходи од конфискувана дрвна маса	3.851	5.393
Приходи од наплатени отпишани побарувања	326	9.908
Приходи од укинување на долгорочни резервирања	52.422	83.199
Приходи од отписи на обврски	2.030	1.314
Приходи од вишоци	547	192
Приходи од минати години	1.024	2.287

Приходи од наплатени шумски штети	14.794	12.587
Приходи од учество во вложувања	-	-
Приходи од наплатени кусоци	-	-
Приходи од камати	40	-
Приходи од употреба на сопствени производи	466	216
Останати приходи	260.000	332.000

I. ПЛАНИРАНИ И ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ВО 2022 ГОДИНА

Остварените вкупни приходи во 2022 год. во однос на планските проекции се помали за 11,39%:

1.1. Планираните приходи од продажба на **огревно дрво** се остварени со 67,33%, од продажба на **техничко дрво** со 69,89%, а од продажба на **остаток после сеча** со 45,32%. Процентот на осварени приходи од продажба на огревно дрво и остаток после сеча се должи на остварена продажба на 389.023,35 м³ огревно дрво и 18.726 м³ отпад после сеча. На остварувањето на планираните приходи од продажба на дрвни сортименти влијание има и начинот на продажба на дрвните сортименти: Договорно, со склучување на годишни купопродажни договори и продажба од склад-малопродажба. Јавното претпријатие “Национални шуми”–Скопје во декември 2021 година објави Повик за интерес за склучување на купопродажни договори за техничко и огревно дрво за 2022 година, како и Повик за интерес за опожарена дрвна маса (продажба на опожарена дрвна маса во 2021 год. на пенушка во подружниците: Голак-Делчево, Равна река-Пехчево и Малешево-Берово), кои се објавени на веб страната на Јавното претпријатие. На основ на повикот реализирана е продажба на дрвни сортименти во периодот од 01-12 месец 2022 година во вкупна количина од **511.862,96м³**, од кои **104.113,58м³** техничко дрво, 389.023,35 м³ огревно дрво и **18.726 м³** остаток после сеча. Освен склучените рамковни договори кои имаат важност од пет години со истите субјекти, се склучија и поединечни годишни купопродажни договори, во кои посебно се регулираа количините на дрвни сортименти за тековната година, квалитетот, цената, динамиката на снабдување, начинот на плаќање и други работи кои се од значење за годишните испораки.

1.2. Остварените приходи од расадничко производство во однос на планските проекции се значително помали.

Планираните приходи од расадничко производство и семе производство за пошумување со садници во Програмата за работа за 2022 год. се според предвидувањата во Годишните изведбени планови согласно планираната динамика, како и за планираните активности во делот на проширена репродукција на шумите според Програмата за проширена репродукција за тековната година. Остварените приходи од расадничко и семе производство се значително намалени во однос на планираните, што произлегуваат од:

Во делот на планираниот производен процес на шумски и декоративен саден материјал согласно Програмата за работа за тековната година се предвидува количина од дрвни видови за која се смета дека ќе се реализира со шумско одгледните мерки (преку прста и проширена репродукција на шумите). Врз основа на предвиденото производство на шумски саден материјал предвидени се и приходи од истите. Но со предвидениот план и со понатамошната анализа, се согледува дека предвиденото производство согласно Програмата за работа за 2022 година на шумски саден материјал не е реализирано во целост од многу фактори кои се причина за намалување на предвиденото производство.

Образложение:

1. Според фенологијата на урод на репродуктивен материјал-семе, одредени дрвни видови не плодоносат, односно немаше урод и предвиденото производството на саден материјал од тие дрвни видови не се реализира согласно предвидувањата во Програмата за работа.
2. Извршувањето на одгледните мерки-пошумување од предвидените 911,14 ха согласно Програмата за работа за прста репродукција на шумите не се реализирани во целост (217,06 ха) како последица на неповољните климатски услови во периодот кога требаше да се изврши пошумувањето.
3. Планираните активности за проширена репродукција на шумите согласно Програмата за работа за 2022 година (415,50 ха) не се реализирани во целост бидејќи согласно одобрената програма за Проширена репродукција за 2022 година од страна на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство се одобрени средства за пошумување на површина од 138,47 ха, колку што е и реализираната пошумена површина согласно договорите за проширена репродукција (Сл.весник на РСМ бр.56/22, 187/22 и 193/22)

4. Ако се анализираат планираните приходи од производство на шумски саден материјал согласно Програмата за работа и реализираното производство, бројот на реализираниот односно произведен шумски саден материјал значително е намален заради горе наведените причини.

1.3. Вкупните остварени приходи од ловство изнесуваат 3.391.577 ден., од кои по подружници се во износ од 1.284.956 ден, а во Дирекција се евидентирани приходи во износ од 2.106.621ден. кои произлегуваат од изработка на Ловностопанските основи, кои ги изработува Секторот за уредување на шуми, ловишта и проектирање. Согласно Програмата за развој и унапредување на ловството и за одгледување и заштита на дивечот под заштита во репроцентрите за 2022год. не се остварени приходи.

1.4. Остварените вкупни приходи од други шумски производи за 2022 година се во износ од 1.221.537 денари и се помали од планираните поради следното: Во Годишниот план е планирано издавање на 2.478 броја на дозволи за собирање на други шумски производи на физички лица (собирачки дозволи) и склучување на договори со правни лица за преотстапување на собирањето и откупот на други шумски производи преку откупни пунктови, со надомест. Притоа, приходите од издадени дозволи за собирање на физички лица се евидентираат во тековната година, додека приходите од правни лица се евидентираат наредната година, по извршена пресметка и фактура на вкупно откупени количини и наплатени износи, согласно важечкиот Ценовник на ЈП. Освен приходите од издадени годишни собирачки дозволи за индивидуални лица и приходи по основ на склучени годишни договори со правните лица, друг извор на приходи доаѓаат од услужна дестилација на етерични билки и плодови (модра смрека), која услуга на приватните фирмии ја дава погонот за хидродестилација во скlop на подружницата Малешево-Берово. Меѓутоа, услугата е поврзана со годишниот продуктивитет на смреката, која секоја година варира и е условена од временските услови, па како резултат на тоа во 2022 година погонот хидродестилара нема остварено приход од продажба на етерично масло. Исто така приходи од други шумски производи се остваруваат и од сушење и продажба на плантажирани медицински и ароматични билки (маточина и жалфија) произведени во расадниците на ПШС Осогово-Крива Паланка и Плачковица-Радовиш.

1.5. Остварени приходи од маркирање (во приватни шуми) се зголемени во однос на планските проекции за 54,60%:

Зголемувањето произлегува од реализација на планираните активности за 2022 година, согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за шумите (Сл.Весник на РМ Бр.160 од 31 октомври 2014 год.) во член 92 и 97, според кои стопанисувањето со приватните шуми го вршат сопствениците, а услугите за извршување на стручните работи од областа на шумарството ги вршат Јавното претпријатие за стопанисување со државните шуми “Национални шуми,” и другите субјекти задолжени да управуваат со заштитените подрачја. Средствата кои се остварени од ознака на техничко и оревено дрво од шума и ознака на дрва од меги во приватна сопственост во 2022 год. изнесуваат 60.891.041 денар;

1.6. Остварени приходи од проширена репродукција на шуми:

Во изминатата 2022 година ЈП”Национални шуми” има остварено приход од проширена репродукција на шуми во износ од 13.299.950 денари, од кои 3.099.950 денари се за пошумување на голини и ерозивни земјишта во државна сопственост на површина од 36,47ха и 10.200.000 денари се за отстранувања на последиците од шумски пожари на површина над 50ха во рамките на една шумско стопанска единица преку вештачка обнова со пошумување со садници на површина од 102,00ха. Средствата за проширена репродукција на шумите се користат според годишна Програма што ја донесува Владата на РС Македонија. Со оваа програма(Сл.весник на РСМ бр.56/22, 187/22 и 193/22), согласно Буџетот на РСМ за 2022 година, беа утврдени изворот и износот на средствата, видот и обемот на работите и мерките кои ќе се финансираат, извршителите на работите, како и начинот на користење на средствата за извршени работи во 2022 година.

Согласно предвидената Програма за проширена репродукција на шумите за 2022 год. ЈП „Национални шуми“ во целост ги реализира предвидените работи и мерки донесени согласно оваа програма.

1.7. Остварените приходи од проста репродукција на шуми се помали од планираните за 34,58%:

Во 2022 година ЈП”Национални шуми” има осварено приходи од проста репродукција на шуми согласно членот 94 од Законот за шуми, каде е регулиран начинот на издвојување и користење на средствата за проста репродукција на шумите. Средства за проста репродукција на шуми издвојуваат субјектите кои стопанисуваат со шумите во државна сопственост во висина од 10% од вредноста на исеченото дрво, франко камионски пат во шума. Средствата за одгледувачки

активности и заштита на постојните шуми изнесуваат до 60% од висината на средствата издвоени за прста репродукција на шумите. Средствата за проектирање и изградба на шумски патишта, техничко опремување заради вршење на работи за заштита на шумите и за изработка на планови за стопанисување со шумите, изнесуваат до 40% од висината на средствата издвоени за прста репродукција на шумите. Средствата издвоени за прста репродукција се строго наменски. За секоја извршена работа од областа на простата репродукција на шумата се изготвува ситуација. Во рок од 5 дена од нејзиното изготвување, ПШС со писмен допис го повикува инспекторот за шумарство и ловство да изврши теренски увид и да ја потпише ситуацијата за извршена работа. Врз основа на приложените ситуации за извршени работи по вид на одгледувачка работа ЈП "Национални шуми" во 2022г. има остварено приход од прста репродукција на шуми во износ од 83.198.996 денари;

1.8. Остварените останати приходи се помали од планираните за 25,69%. Во текот на годината се остварија приходи од:

- Приходи од поранешни години – 2.348.810 ден.;
- Приходи од отпис на обврски и наплатени отпишани побарувања – 11.246.445 ден.;
- Приходи од наплата на шумски штети – 12.621.603 ден.;
- Приходи од вредносно усогласување на материјални средства (усогласување на сметководствената со фактичката биолошка вредност на шумите) – 18.375.786 ден.;
- Приходи од конфискувано оревнво дрво – 4.195.803 ден.
- Останати неспомнати деловни приходи во износ од – 11.394.282 ден.

1.9. Остварените други приходи во износ од 332.000.000ден. се средства кои Владата на РСМакедонија ги издвои како неповратна финансиска поддршка на ЈП Национални шуми, согласно Одлука бр.41-8655/2 од 27.09.2022 год.

Во групата на останати приходи влегуваат уште и: приходи од трговски стоки, приходи од извршени услуги—превоз, приходи меѓу подружници од останато, приходи од продажба на материјали и резервни делови, приходи врз основа на употреба на сопствени добра, приходи од наемнини, приходи од вишоци и наплатени кусоци, приходи од дополнително одобрени попусти, вонредни непредвидени приходи, приходи врз основа на редовни и затезни камати и останати финансиски приходи;

1.10. Остварени приходи на Дирекција во износ од 402.727.456,00 ден. во 2022 година во голем дел се состојат од следните остварени приходи:

- Други приходи. – 70.727.456 ден.(приходи од наплата на шумски штети и приходи од приходи од конфискувано дрво);
- Приходи од неповратна финансиска поддршка од Владата на РСМ - 332.000.000 ден.

Прилог: Табела 14 од Извештајот за работењето за 2022 год.

II. ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ - СПОРЕДБА 2022/2021 ГОДИНА

Остварените вкупни приходи во споредба со 2021 година се зголемени за 11%.

Отстапувања се јавуваат кај следните позиции:

2.1. Вкупните приходи се поголеми за 11%, приходите од продажба на огревно дрво се поголеми за 14%, кај техничкото дрво се поголеми за 3% и кај остатокот после сеча се помали за 12%. Приходите од продажба на дрвни сортименти произлегуваат од остварената продажба на дрвни сортименти, која во споредба со минатата година е поголема во апсолутен износ за 62.155,72 m^3 . Индексот на остварена продажба на техничко дрво е 1,13, или во апсолутен износ продажбата на техничко дрво е зголемена за 11.655,20 m^3 , (104.113,58 m^3 во 2022 год.; 92.458,38 m^3 во 2021 год.), а за огревното дрво со остаток после сеча е 1,14, или во апсолутен износ продажбата на огревно дрво со остаток после сеча е зголемена за 50.500,52 m^3 (407.749,38 m^3 во 2022 год.; 357.248,86 m^3 во 2021 год.);

2.2. Остварените приходи од расадничко производство се зголемени во споредба со минатата година во износ за 623.525 ден., односно индексот на остварени приходи е 1,11.

2.3. Остварените приходи од ловство - се поголеми за 175%, во споредба со 2021 год. приходите се поголеми поради фактот што во текот на изминатата година приходите од комерцијален лов од странски ловци се реализирани во поголем број;

2.4. Остварените приходи од други шумски производи се поголеми во споредба со 2021 год. за 198% (1.221.537 во 2022 год.; 409.947 во 2021 год.);

2.5. Остварените приходи од маркирање во приватни шуми се зголемени во однос на минатата година во износ за 11.238.620 ден. Во текот на 2022 год. одобрени се вкупно 259.908 m^3 , од кои на техничко дрво отпаѓаат 34.251 m^3 и на огревно дрво отпаѓаат 225.657 m^3 . Од вкупно одобрена дрвна маса во овој период 259.908 m^3

реализирано е 28.442m^3 техничко и 201.926m^3 огревно дрво. Трошоците кои произлегуваат од работата во приватните шуми, согласно важечките законски прописи ги обезбедуваат самите сопственици врз основа на важечкиот Ценовник за ознака и други услуги за шумите, меѓите и осамени дрова во приватна сопственост на ЈП “Национални шуми”, а средствата кои се остварени од ознака на техничко и огревно дрво од шума и ознака на дрва од меѓи во приватна сопственост во 2022 год. изнесуваат 60.891.041денари, а во 2021 год. изнесувале 49.652.421 денар;

2.6. Остварени приходи од праста репродукција на шумите - поголеми се за 9% поради фактот што во 2022 година се зголемени одгледувачките работи по вид на извршена работа и тоа во делот на пошумување во шума (од 90,36ха во 2021г. на 177,30ха во 2022г.), во делот на пополнување (од 0ха во 2021г. на 2ха во 2022г.), во делот на прореди (од 146,80ха во 2021г. на 491,63ха во 2022г.), во делот на санитарна сеча (од 0ха во 2021г. на 129,60ха во 2022г.) и во делот на изработка на ППСШ (од 12 броја во вредност од 10.095.785ден. во 2021г.ден. на 67 броја во вредност од 69.495.732ден. во 2022г.);

2.7. Остварени приходи на Дирекција - поголеми се за 26% најмногу поради зголемени приходи од: неповратна финансиска поддршка од Владата на РСМ во 2022 год. во износ од 332.000.000,00 ден. и остварените приходи од наплата на шумски штети и приходи од конфискувано дрво евидентирани во Дирекција (2021—53.733.859ден.; 2022—70.727.456ден.).

Прилог: Табела 16 од Извештајот за работењето за 2022 год.

Вкупните расходи се состојат од :

- Потрошени материјали, енергија и ситен инвентар за 2022 година во износ од 115.469денари (6,83% од вкупните трошоци), а за 2021 година во износ од 96.907 денари (6,60% од вкупните трошоци);

Бо 000 ден.

Елементи	Година	
	2021	2022
Потрошени материјали	16.784	14.532
Потрошени резервни делови	14.660	18.018
Отпис на ситен инвентар	1.784	2.119
Потрошена енергија	63.654	80.800

- Трошоци на вработените за 2022 година се во износ од 881.463 денари (52,08 % од вкупните трошоци), а за 2021 година биле во износ од 874.889 денари (59,63% од вкупните трошоци);

Во 000 ден.

Елементи	Година	
	2021	2022
Бруто - плати	830.996	823.150
Надоместоци на вработени	43.893	58.313

- Амортизација за 2022 година во износ од 45.746 денари (2,71% од вкупните трошоци), а за 2021 година во износ од 47.993 денари (3,27% од вкупните трошоци);
- Резервирања на трошоци и ризици за 2022 година во износ од 111.228 денари (6,58% од вкупните трошоци), а за 2021 година во износ од 97.938 денари (6,67% од вкупните трошоци);
- Останати расходи за 2022 година во износ од 525.584 денари (31,05% од вкупните трошоци), а за 2021 година во износ од 349.383 денари (23,81% од вкупните трошоци).

Во 000 ден.

Елементи	Година	
	2021	2022
Транспортни услуги	99.146	93.524
Надворешни услуги за изработка на производи	75.469	74.057
Услуги за одржување и заштита	13.074	15.325
Трошоци за закупнини	26.171	32.807
Останати услуги	4.633	4.718
Вредносно усогласување на краткорочни побарувања	/	621
Вредносно усогласување на залихите	/	/
Дневници за службени патувања	/	11
Трошоци за промоција, пропаганда, реклами, репрезентација и спонзорство	463	2.192
Премии за осигурување	629	959
Даноци кои не зависат од резултатот	1.695	1.603
Банкарски услуги	2.159	2.415
Останати нематеријални трошоци	303	461
Кусоци	1.819	246
Казни, пенали и надомест на штети	516	79

Трошоци од минати години	15.309	43.100
Трошоци за камати	14.449	178.884

III. ПЛАНИРАНИ И ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ ВО 2022 ГОДИНА

Остварените вкупни расходи во 2022 година во однос на планските проекции се помали за 2,25% поради тоа што:

3.1. Расходите (особено оние што се поврзани, или произлегуваат од процесот на производство) се во корелација и го следат процентот на остварување на производството како што се:

- потрошени сировини и материјали, енергија и резервни делови,
- услуги (сеча, дотур, превоз со утовар и растовар),
- долгочни резервирања (проста репродукција на шуми).

Средствата кои се издвојуваат за проста репродукција на шуми се во висина од 10% од вредноста на исеченото дрво, франко камионски пат во шума и зависат од вкупно посечената дрвна маса, согласно член 94 од Законот за шуми;

3.2. Отпис на побарувања - во текот на годината се остварија и расходи, како што се отписот на побарувања во износ од 709.357 ден;

3.3. Надоместоци на работниците — зголемување од 33,24% произлегува најмногу поради трошоци за вработените за исплатен регрес за годишен одмор, јубилејни награди на вработени и отпремнина при заминување во пензија;

3.4. Проширена репродукција на шуми

Средствата кои се издвојуваат за проширена репродукција на шуми се во висина од 3% од вредноста на исеченото дрво, франко камионски пат во шума и зависат од вкупно посечената дрвна маса, согласно член 95 од Законот за шуми;

3.5. Бруто плати - зголемени за 1,45% главно поради Измените и дополнувањата на Законот за минимална плата, во текот на изминатата година, извршено е усогласување на најниските плати до нивото на минималната плата, како резултат на фактот што во јавното претпријатие околу 1.300 вработени се со основно и средно образование, односно имаат плати под минималната;

3.6. Останати трошоци се зголемени главно поради :

Трошоци од минати години за обврски за данок на додадена вредност и камати кон УЈП.

Прилог: Табела 15 од Извештајот за работењето за 2022 год.

IV. ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ - СПОРЕДБА 2022/2021 ГОДИНА

Остварените вкупни расходи во споредба со 2021 година се зголемени за 15%.

Отстапувања се јавуваат кај следните позиции:

- 4.1. Потрошена енергија-** е зголемена за 22%, поради глобалната енергетска криза и зголемувањето на цените на енергенсите (електрична енергија, потрошена нафта и нафтени деривати, масла и мазива за нормално отпочнување и одвивање на производниот процес и работењето на јавното претпријатие);
- 4.2. Потрошени резервни делови -** е зголемена за 13%, поради зголемените трошоци за резервни делови за булдожери и трактори, теренски и товарни возила, како и за патнички возила и моторни пили;
- 4.3. Услуги за одржување и заштита-** е зголемена за 15%, главно поради зголемените трошоци за услуги за одржување на хардвер и софтвер, услуги за одржување на хигиена, како и останати услуги за одржување и заштита при работа;
- 4.4. Проста репродукција на шуми-** е зголемена за 14% поради зголеменото производство на дрвна маса во споредба со претходната година за 13%, согласно законската обврска по член 94 од Законот за шуми;
- 4.5. Амортизацијата-** е зголемена за 9% или во апсолутен износ за 4.272.039 ден. (од 47.993.431 ден. во 2021 год. на 52.265.470 ден. во 2022 год.), меѓутоа треба да се нагласи дека истата во текот на годината се пресметува аконтативно (врз основа на Годишната сметка за минатата*) година), додека конечна пресметка на амортизацијата се изготвува на крајот на деловната година*) 2022 год.;
- 4.6. Патни трошоци-** е зголемена како резултат на зголемени трошоци за патувања во земјата и во странство и останати трошоци за службени патувања, или во апсолутен износ зголемувањето е за 159.540 ден.;
- 4.7. Трошоци за реклама, презентација, спонзорство и донацији-** е зголемена главно поради зголемените трошоци за донација согласно Закон за донација;
- 4.8. Проширената репродукција на шуми-** е зголемена за 14% поради зголеменото производство на дрвна маса во споредба со претходната година за 13%, согласно законската обврска по член 95 од Законот за шуми;
- 4.9. Останати трошоци зголемени како резултат на зголемени трошоци за:** отпис на ситен инвентар, трошоци за договори за дело, судски трошоци, набавна вредност на продадени стоки и материјали, дополнително утврдени трошоци од минати години, кусоци, трошоци за камати и други нематеријални трошоци.

Прилог: Табела 17 од Извештајот за работењето за 2022 год.

Вкупната актива/пасива за деловната 2022 година изнесува 59.888.683 денари, а за деловната 2021 година изнесува 59.961.322 денари;

Капиталот заедно со резервите на 31.12.2022 година изнесува 58.767.098 денари, а на 31.12.2021 година изнесува 58.738.565 денари, и ги опфаќа следните позиции:

Елементи	Година	
	2021	2022
Основен капитал	5.940.384	5.940.384
Резерви	53.245.315	53.245.315
Загуби	447.131	418.602

Краткорочните обврски со 31.12.2022 / 31.12.2021 година се искажани во табелата:

Елементи	Година	
	2021	2022
Обврски спрема добавувачи	147.804	105.449

Останати краткорочни обврски :

Елементи	Година	
	2021	2022
Нето- плати	45.740	44.926
Даноци од плати	3.148	3.229
Придонеси од плати	19.328	19.260
ДДВ	211.373	32.757
Обврски по Закон за шуми	385.370	419.028
Персонален данок и други даноци	7.168	7.025
Придонеси	-	-
Данок од добивка	3.198	17.752
Обврски за неисплатени надоместоци спрема вработени	15.059	13.760

Долгорочни обврски за 2022 година се во износ од 30.304 денари, а за 2021 година во износ од 46.102 денари.

Краткорочните побарувања заклучно со 31.12.2022 година изнесуваат:

- Побарувања од купувачи — 100.419 денари (2022 год.);
- Побарувања од купувачи — 100.629 денари (2021 год.);
- Останати краткорочни побарувања:

Во 000 ден.

Елементи	Година	
	2021	2022
Побарувања на надомест на штети и останато	1.188	1.179
Побарувања од вработени за кусоци	41.424	41.152
Побарувања од вработени по останати основи	1.905	1.100
Побарувања од вработени за гориво	-	-
Побарувања од државата	164.275	164.275

Согласно Одлуката од Управен одбор Бр.02-1216/8 од 28.12.2015 година, за определување на висината на месечниот паушален надоместок за членовите на Управниот одбор и Надзорниот одбор за контрола на материјално-финансиско работење, висината на паушалниот надоместок на членовите за нивното учество во работењето изнесува:

- За претседател.....12.000,00 денари;
- За заменик претседател.....11.000,00 денари;
- За членовите.....10.000,00 денари.

Согласно Одлуката од Управен одбор Бр.02-812/6 од 23.11.2017 година, за надомест на патни трошоци за членовите на Управниот одбор и Бр.02-812/7 од 23.11.2017 година за надомест на патни трошоци за членовите на Надзорниот одбор за контрола на материјално-финансиско работење со место на живеење надвор од Скопје, се одобрува надомест на патни трошоци за присуство на седница, како и за извршување на службени задачи секогаш кога ќе бидат повикани од Управниот одбор, односно Надзорниот одбор за контрола на материјално-финансиско работење, во висина на 30% од цената на литар гориво за поминат километар.

Насоки за работењето во 2023 година

ЈП Национални шуми во 2023 година ќе ги превземе следните мерки и активности заради подобрување на сèвкупното работење на Јавното претпријатие:

- Зголемување на производството на вкупна дрвна маса согласно предвидувањата во Посебните планови за стопанисување со шумите преку обезбедување на непречен развој на планираното годишно производство согласно Програмата за работа за тековната година;
- Основна интенција во остварувањето на планираното производство треба да биде зголемување на обемот и квалитетот на производството, со истовремено намалување на трошоците на работењето, особено имајќи предвид дека претпријатието има сезонски карактер на работа и својата дејност ја извршува со самофинансирање. Ангажирање на обучена работна сила во делот на производството на шумски сортименти, заради рационално користење на шумите и изработка на квалитетни производи со највисока пазарна цена;
- За зголемување на предвидената динамика во фазите сеча, дотур и превоз, влијание имаат и други причини од објективен карактер, како што се: недоволната отвореност на шумите, како и оддалеченоста на шумските комплекси, лошата патна инфраструктура која овозможува пристап претежно во летните месеци и во зависност од временските услови има прекин во работата. Со оглед на тоа што ЈП „Национални шуми“, располага со стара и дотраена механизација, чија просечна старост е над 25 години многу јасна е потребата од набавка на нова механизација за подобрување на квалитетот на производството;
- Проширување и подобрување на патната инфраструктура е од исклучителна важност за непречно извршување на основната дејност во шумарството. Отварањето на шумите со патишта и снабдување со производи на претпријатието претставува перманентна и долготрајна обврска на ЈП Национални шуми и е предуслов за навремено и квалитетно извршување на поставените производни задачи. За таа цел, во 2023 година претпријатието планира да инвестира во набавка на нови градежни машини-булдожери и дизел компресори за потребите при изградба на шумски патишта. Отварањето, реконструкцијата, како и прочистувањето на патната мрежа ќе се извршува во поголем дел со сопствена механизација;
- Дотурот на шумски сортименти во шумарската практика е еден од најважните фази во процесот на користењето на шумите. Заради сигурно и квалитетно извршување на поставените плански задачи и рационално

искористување на човечките ресурси со кои располага, претпријатието планира да набави трактори со витло, кои ќе служат за привлекување и дотур на дрвна маса до прввремено стовариште;

- Во новите сопственички и пазарни услови во самото шумарство, а се со цел да се создадат современи услови на стопанисување со шумите, како и состојбата во шумарството, пред стручниот кадар на ЈП Национални шуми се поставува потребата на современ начин да го реши транспортот на шумски сортименти од шума до краен купувач. Заради тоа во текот на 2019-2022 год. согласно Годишните Инвестициони програми усвоени со Одлуки донесени од Владата на Република Северна Македонија, извршена е набавка на современи транспортни средства специјализирани за транспорт на шумски сортименти: **товарни возила—камиони:** бр.6, набавка на **теренски возила-ципови:** бр.15, како и 16 специјални теренски возила со вградени пумпи кои ќе служат за контрола на теренот, превоз на вработените до местото на извршување на своите задачи и 10 пумпи-опрема за гаснење шумски пожари. ЈП „Национални шуми“, во 2023 година планира да продолжи со набавка на теренски возила со погон на сите оски 4x4 со товарен простор. Овие теренски возила ќе бидат од големо значење за заштита на шумите од пожари, бидејќи покрај превезување на работници, товарниот простор би се користел за сместување на пумпи, алатки за гаснење на пожари и друга опрема;
- Поголемо ангажирање на инженерско-техничкиот кадар во следење и организирање на процесот на производство, со што би се намалиле сите тесни грла, како што се:
  - Неквалитетно кроење на шумските сортименти;
  - Воспоставување на шумски ред, со што ќе се олесни дотурот и ќе се направи поефикасен;
  - Усогласување на динамиката помеѓу трите фази на производство;
  - Правилно и рационално користење на техниката која што е во употреба;
  - Зголемување на процентот на учество на поквалитетни класи кај техничкото дрово, со што ќе се зголеми финансискиот ефект од работењето;
- Зголемување и подобрување на квалитетот на производите преку примената на техничките норми во шумарството, како и светските стандарди и искуства;
- Продолжување на процесот на сертификација на шумите во Република Северна Македонија по стандард FSC, важен процес за јавното претпријатие но истотака и за стопанството од дровопреработувачкиот сектор, со цел да се

обезбеди посигурен пласман на дрвната маса од нашата држава на европските пазари, а притоа да се почитува европската регулатива. Сертификацијата на шумите претставува алатка за проценување дали во праксата се стопанисува со шумите на одржлив начин. Сертификатот значи потврда за потеклото, квалитетот и другите стандарди на производот. По дефиниција, FSC акредитираниот сертификат значи дека со шумата се стопанисува по строги социолошки, економски, еколошки и социјални стандарди. Сертификатот е неопходен на шумарството и дрвната индустрија за квалитетен и непречен извоз во земјите на Европската унија. Усвојувањето на FSC сертификацијата е сложен и долготраен процес, кој бара доста време, труд и значителни финансиски средства;

- Во 2023 година ЈП Национални шуми процентот на реализација на годишниот сечив етап ќе го зголеми и со ангажирање на дополнителен број сопствени шумски работници (на определено време);
- Во извршувањето на услуги од страна на надворешни извршители ќе се ангажираат фирмии кои се обврзани да поседуваат лиценци за шумско - културни работи за активностите сеча и дотур, согласно законот;
- Намалување на општите и трошоците на производство и зголемување на економичноста;
- Примена на нови научни и практични сознанија во технолошките процеси на производството;
- Зголемувањето на дисциплината во работењето преку вршење контроли и ревизии по подружниците со воведување на добра работна дисциплина;
- Продолжување на имплементацијата на електронскиот систем за надзор и контрола на движењето на дрвната маса. Развојот на претпријатието е правопропорционален со развојот на информатичката технологија. Во 2017 година се отпочна со имплементација на електронскиот систем за следење на дрвна маса (законска обврска) кој треба да ја зголеми контролата врз работењето, да обезбеди навремен пристап до информации и преглед на истите, со што се гарантира постигнување на подобар успех во работењето. Во 2023 година ќе се продолжи со надградба на системот за електронско следење на дрвната маса, согласно Законот за шумите член 69/а;
- Развојот на претпријатието е правопропорционален со развојот на информатичката технологија. Во 2023 година се планира набавка на компјутери и компјутерска опрема, печатари и фотокопири, поставување на пасивна мрежна опрема во просториите на Дирекцијата на ЈП “Национални

шуми” – Скопје и доопремување на сервер сала, со набавка на серверска опрема;

- Спроведување на Ценовникот за утврдување на цените на главните шумски производи на ЈП Национални шуми Бр.02-540/2 од 21.07.2022 год;
- Продажба на техничко дрво на правни субјекти со склучување на рамковен договор и продажба на техничко дрво на правни субјекти со годишен договор под услови согласно Правилникот за продажба на дрвни сортименти;
- Продажба на оревно дрво на правни субјекти со склучување на рамковни договори за производство на пелети - обновлив и еколошки извор на енергија;
- Продажба на оревно дрво на правни субјекти со склучување на рамковни договори за пелетирање, односно конфекционирање на оревно дрво за понатамошен промет;
- Продажба на оревно дрво на правни субјекти (субјекти кои оревното дрво го користат во процесот на производство и за затоплување);
- Продажба на оревно дрво на правни субјекти кои се регистрирани за промет на дрво и дрвни сортименти;
- Продажба на оревно дрво на физички лица, физички лица здружени преку здруженија на пензионери и синдикати, како и физички лица од социјално ранливи категории (социјални случаи, лица со попреченост во развојот, деца без родители, самохрани родители, стечајни работници, семејства на бранители, членови на семејства на вработени кои загинале при работа);
- ЈП Национални шуми ќе превзема активности за заштита на шумите:

Согласно насоките на Владата на Република Северна Македонија, ќе се продолжат проектите во кои е даден приоритет од загрозеност од шумски пожари - Според Стратегијата на ЈП „Национални шуми“ за справување и гасење на шумски пожари, донесена поради големиот број шумски пожари кои се појавуваат во текот на годината и големината на опожарената површина, како и безбедноста на вработените лица кои учествуваат во гаснење на истите, неопходна е потребата од професионално обучен кадар за заштита на шумите од пожари. За таа цел, како пилот проект во 2023 година се планира формирање на интерен тренинг центар за заштита на шумите од пожари. Тренинг центарот ќе биде со дограмба и адаптирање на постоечки објект, во Подружница Малешево–Берово.

Согласно Стратегијата за развој на заштитата на шумите од пожари, фитопатолошки и ентомолошки појави, со акционен план за реализација на проекти и набавки, за потребите на ЈП „Национални шуми“, во 2023 година согласно Инвестиционата програма се планира набавка на 20 теренски возила со погон на сите оски 4x4 со

товарен простор за потребите на подружниците. Со инвестирање во теренски возила ќе се овозможи побрза интервенција во случај на шумски пожари како и контрола на теренот.

За извршување на тековните работни операции како што се: сеча на дрвни сортименти, правење на заштитни пресеки во делот на заштитата од шумски пожари, се планира набавка на 45 моторни пили за потребите на подружниците;

- Обука за изработка на годишни оперативни планови за заштита на шумите од пожари;

- Спроведување на јавна кампања помеѓу граѓаните за опасноста од шумските пожари во рамки на превентивно делување од областа на заштита на шумите;

- Спроведување на медиумска кампања за опасноста од шумските пожари како превентивна мерка за заштита од шумски пожари;

- Спроведување на технички мерки - картирање, редукција на горливиот материјал и изградба на противпожарни просеки во вештачки подигнати шумски насади;

- Поставување на опрема за видео надзор на контролните рампи и систем за следење на движењето на дрвната маса и останатите објекти во функција на заштита на шумите;

- Одредување на рути и контрола на шумочуварска служба.

- Во услови на најголемата светска енергетска криза, ЈП Национални шуми како општествено одговорно претпријатие, согласно стратегијата на ЕУ и Република Северна Македонија, за искористување на ресурсите за обновливи извори на енергија (зелена енергија), планира да инвестира во фотоволтаични електрани на објекти во сопственост на Јавното претпријатие.

Произведената електрична енергија од обновливи извори, претпријатието би ја користело за сопствена потрошувачка, а вишокот од произведената енергија ќе се продава во електродистрибутивната мрежа. Со поставување на фотоволтаични панели за производство на електрична енергија на објекти во сопственост на претпријатието, би дошло до заштеда на финансиски средства потребни за плаќање на трошоците за електрична енергија, за објектите на кои ќе бидат поставени овие фотоволтаични соларни електрани;

- Во 2023 година се планира да се изврши реконструкција на објекти кои се во сопственост на ЈП “Национални шуми“ и тоа: шумски куќи за сместување на работници, реконструкција на објекти во расадници, спрат од управна зграда во Сектор-урдување на шуми и ловишта и проектирање, како и реконструкција на некои од управните згради на подружниците. Објектите кои ги користат подружниците се градени пред повеќе години, кога истите беа

посебни правни субјекти и на некои од нив е потребно да се изврши реконструкција и санација, со што ќе се подобрат условите за работа на вработените;

- Вршење анализа на работењето на Подружниците на Јавното претпријатие и превземање на соодветни мерки за поуспешно работење;
- Наградување и стимулирање на Подружниците во Јавното претпријатие кои покажуваат континуирано добри резултати и даваат исклучителен придонес во работењето;
- Во 2023 година ќе продолжи имплементацијата на светските стандарди за производство според ИСО 9001: 2008;
- Во 2023 година ќе продолжи воведувањето и примената на ИТ - стратегија;
- Спроведување на анализа на состојбата во ЈП Национални шуми во насока на: надлежности на Секторите и одделенијата, процеси кои се реализираат, процедури за работа, правилници, извештаи од ревизии и сл;
- Зголемување на финансовата дисциплина, согласно законските прописи и актите на ЈП Национални шуми;
- Доследно спроведување на законската регулатива во сите области на работењето на ЈП Национални шуми;
- Зголемување на соработката со државните институции, Јавното претпријатие е во постојана соработка со Секторот за шумарство, со Шумската полиција и со Државниот инспекторат за шумарство и ловство при МЗШВ, а со заедничка цел за унапредување на шумарството во Република Северна Македонија.

Изготвиле: Милка Лазаревска

Кети Јанакиевска

Контролиран: Гордана Серафимовска

Согласен: Борис Пешевски

Директор

Валентин Груевски

Даночен биланс за оданочување на добивка

2022

УТВРДУВАЊЕ НА ДАНОК НА ДОБИВКА

АОП

(без дени)

I.	Финансиски резултат во Биланс на успех	01	50.643.418
II.	Непризнаени расходи и помалку искажани приходи за даночни цели (Збир од АОП 03 до АОП 39)	02	171.687.383
1	Расходи кои не се поврзани со вршење на дејноста на субјектот односно не се непосреден услов за извршување на дејноста и не се последица од вршењето на дејноста	03	
2	Надоместоци на трошоци и други лични примања од работен однос над утврдениот износ	04	456.706
3	Надоместоци на трошоци на вработените што не се утврдени со член 9 став (1) точка 2 од ЗДД	05	64.698
4	Трошоци за организирана исхрана и превоз исплатени над износите утврдени со закон	06	
5	Трошоци за хотелско сместување во износ над 6.000 денари дневно по лице и трошоци за превоз на лица кои не се документирани	07	
6	Трошоци за исхрана на вработените кои работат нокќо време, над износите утврдени со закон	08	
7	Трошоци по основ на месечни надоместоци на членови на органи на управување над висината утврдена со закон	09	
8	Трошоци по основ на уплатени доброволни придонеси во доброволен пензиски фонд над висината утврдена со закон	10	
9	Трошоци по основ на уплатени премии за осигурување на живот над висината утврдена со акон	11	
10	Надоместоци за лица волонтери и за лица ангажирани за вршење на јавни работи исплатени над износите утврдени со закон	12	
11	Скриени исплати на добивки	13	
12	Кусоци кои не се предизвикани од вонредни настани (кражба, пожар или други природни непогоди)	14	48.321
13	Трошоци за репрезентација	15	482.815
14	Трошоци за донации направени во согласност со Законот за донации и спонзорства во јавните дејности, над 5% од вкупниот приход остварен во годината	16	
15	Трошоци за спонзорства направени во согласност со Законот за донации и спонзорства во јавните дејности, над 3% од вкупниот приход остварен во годината	17	
16	Трошоци за донации во спортот согласно со членот 30-а од ЗДД	18	1.190.000
17	Трошоци по основ на камата по кредити кои не се користат за вршење на дејноста на обврзникот	19	
18	Осигурителни премии кои ги плаќа работодавачот во корист на членови на органи на управување и на вработени	20	
19	Даноци по задршка (одбивка) исплатени во име на трети лица кои се на товар на трошоците на даночниот обврзник	21	
20	Парични и даночни казни, пенали и казнени камати за ненавремена уплата на јавни давачки и на трошоци за присилна наплата	22	168.733.220
21	Трошоци за стипендии	23	
22	Трошоци на кало, растур, крш и расипување	24	73.158
23	Траен отпис на ненаплатени побарувања	25	620.843
24	Трошоци за нето износот на примањата по основ на деловна успешност над износот на кој се пресметани придонеси согласно со закон	26	
25	Трошоци за практикантска работа над износите пропишани во Законот за практиканство	27	
26	Трошоци за практична обука на ученици и практична настава на студенти во висина над 8.000 денари месечно	28	
27	Трошоци за амортизација на ревалоризираната вредност на материјални и нематеријални средства	29	
28	Трошоци за амортизација на материјални и нематеријални средства која е повисока од амортизацијата пресметана на набавната вредност на средствата со примена на стапки над пропишаните согласно Номенклатурата на средствата за амортизација	30	
29	Преостаната сегашна вредност на основните средства кои не се користат, а се амортизираат во целост за кои не е издадена согласност од Управата за јавни приходи	31	17.622
30	Трошоци за исправка на вредноста на ненаплатени побарувања	32	
31	Износ на ненаплатени побарувања од заем	33	
32	Износ на позитивна разлика помеѓу расходите кои произлегуваат од трансакција по трансферна цена и расходите кои произлегуваат од таа трансакција по пазарна цена утврдена со принципот на „дофат на рака“ меѓу поврзани лица	34	

33	Износот на позитивната разлика помеѓу приходите кои произлегуваат од трансакцијата по цена утврдена во согласност со „дофат на рака“ и приходите кои произлегуваат од таа трансакција по трансферната цена меѓу поврзани лица	35	
34	Износ на дел од камати по заеми кои се добиени од поврзано лице, кој го надминува износот кој би се остварил доколку се работи за неповрзани лица	36	
35	Износ на затезни камати кои произлегуваат од односите со поврзано лице	37	
36	Износ на камати на заеми добиени од содружници или акционери – нерезиденти со најмалку од 20% учество во капиталот	38	
37	Други усогласувања на расходи	39	
III.	Даночна основа (I + II)	40	222.330.801
IV.	Намалување на даночна основа (АОП 42 + АОП 43 + АОП 44 + АОП 45 + АОП 46 + АОП 47 + АОП 48)	41	0
38	Износ на наплатени побарувања за кои во претходниот период е зголемена даночната основа	42	
39	Износ на вратен дел од заем за кој во претходните даночни периоди било извршено зголемување на даночната основа	43	
40	Износ на трошоците за амортизација над износот пресметан со примена на амортизациони стапки утврдени со номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки за кои во претходниот период е извршено зголемување на даночната основа	44	
41	Износ на неисплатените надоместоци над износите утврдени во член 9 став (1) точки 2), 3-6), 4), 5), 5-а) и 6), од ЗДД, за кои во претходниот период е извршено зголемување на даночната основа, доколку истите се искажани како приход	45	
42	Дивиденди остварени со учество во капиталот на друг даночен обврзник, оданочени со данок на добивка кај исплатувачот	46	
43	Дел од загуба намалена за непризнаените расходи, пренесена од претходни години	47	
44	Износ на извршени вложувања од добивката (реинвестирана добивка)	48	
V.	Даночна основа по намалување (III - IV)	49	222.330.801
VI.	Пресметан данок на добивка (V x 10%)	50	22.233.080
VII.	Намалување на пресметаниот данок на добивка (АОП 52 + АОП 53 + АОП 54 + АОП 55)	51	1.190.000
45	Намалување на данокот за вредноста на набавени и ставени во употреба до 10 фискални системи на опрема за регистрирање на готовински плаќања	52	
46	Износ на данок содржан во оданочени приходи / добивки во странство (withholding tax) до пропицаната стапка	53	
47	Данок кој го платила подружницата во странство за добивката вклучена во приходите на матичното правно лице во РМ, но не повеќе од износот на данокот по пропицаната стапка во ЗДД	54	
48	Износ на пресметано даночко олеснување за дадена донација утврдена во согласност со член 30-а од ЗДД	55	1.190.000
VIII.	Пресметан данок по намалување (VI - VII)	56	21.043.080
49	Платени аконтации на данокот на добивка за даночниот период	57	3.291.499
50	Износ на повеќе платен данок на добивка пренесен од претходни даночни периоди	58	
51	Износ за доплата / повеќе платен износ (АОП 56 – АОП 57 – АОП 58)	59	17.751.581
IX.	ПОСЕБНИ ПОДАТОЦИ		
52	Вкупен износ на извршени вложувања од добивката (реинвестирана)	60	
53	Загуби од претходни години за кои правото на покритие во рок од три години не е изминато	61	
54	Остварена загуба намалена за непризнаените расходи од тековната година која може да се пренесе во наредните три години	62	0
55	Пренесен неискористен дел на правото на намалување на данокот по одредбите од член 30 од ЗДД	63	
56	Пренесен неискористен дел на правото на намалување на данокот платен во странство до пропицаната стапка	64	
57	Остварен вкупен приход во годината	65	1.743.312.751
58	Вкупни трошоци за донација во годината за кои се користи правото на намалување од Законот за донацији и спонзорства во јавните дејности	66	
59	Вкупни трошоци за донација во годината за кои не се користи правото на намалување од Законот за донацији и спонзорства во јавните дејности	67	
60	Вкупни трошоци за спонзорства во годината, за кои се користи правото на намалување од Законот за донацији и спонзорства во јавните дејности	68	
61	Вкупни трошоци за спонзорства во годината, за кои не се користи правото на намалување од Законот за донацији и спонзорства во јавните дејности	69	
62	Вкупни трошоци за донација во спорт за која е користено намалување на пресметаниот данок, по член 30-а од ЗДД	70	

Во: СКОПЈЕ

На ден: 15.03.2023

Лице одговорно за составување на извештајот:

МИЛКА ЛАЗАРЕВСКА

Раководител

МП

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	0	5	2	0	4	1	6	0	2	0	0	0	0	2	6	7	8	3	2	4	4	
Вид работа	Идентификационен број (ЕМБС)	Резервни кодекси	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26															

Назив на друштвото

ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ

Адреса, седиште и телефон

БУЛ.КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ БР 68

СКОПЈЕ

02 2581-080

Адреса за е-пошта

milka.lazarevska@mkdsumi.com.mk

Единствен даночен број

4 0 3 0 9 9 8 3 3 8 9 4 9

**БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА)**

на ден 31.12. 2022 година

(во денари)

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	АКТИВА: A. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	001		59.384.102.980	59.385.148.656
2.	I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	002		5.618.378	6.549.792
3.	Издатоци за развој	003		1.972.755	2.819.644
4.	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	004	7	3.645.623	3.730.148
5.	Гудвил	005			
6.	Аванси за набавка на нематеријални средства	006			
7.	Нематеријални средства во подготовкa	007			
8.	Останати нематеријални средства	008			
9.	II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	009		59.371.090.700	59.371.204.962
10.	Недвижности (011+012)	010		442.483.404	464.649.966
10.a.	Земјиште	011	8	164.553.070	164.553.070
10.6.	Градежни објекти	012		277.930.334	300.096.896
11.	Постројки и опрема	013	8	29.827.626	30.072.764
12.	Транспортни средства	014	8	126.207.781	126.126.367
13.	Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	015	8	520.064	640.085

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
14.	Биолошки средства	016		58.752.720.093	58.707.845.136
15.	Аванси за набавка на материјални средства	017			
16.	Материјални средства во подготвока	018	8	18.847.224	41.386.136
17.	Останати материјални средства	019	8	484.508	484.508
18.	III. ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ	020			
19.	IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	021		7.393.902	7.393.902
20.	Вложувања во подружници	022			
21.	Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	023		7.393.902	7.393.902
22.	Побарувања по дадени долгочорни заеми на поврзани друштва	024			
23.	Побарувања по дадени долгочорни заеми	025			
24.	Вложувања во долгочорни хартии од вредност (027+028+029)	026		0	0
24.a.	Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	027			
24.б.	Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	028			
24.в.	Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата	029			
25.	Останати долгочорни финансиски средства	030			
26.	V. ДОЛГОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (032+033+034)	031		0	0
27.	Побарувања од поврзани друштва	032			
28.	Побарувања од купувачи	033			
29.	Останати долгочорни побарувања	034			
30.	VI. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	035			
31.	Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	036		420.270.440	512.671.246
32.	I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	037		84.772.314	94.404.931
33.	Залихи на сировини и материјали	038		19.074.258	18.831.833
34.	Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	039		28.583.020	26.161.036
35.	Залихи на недовршени производи и полупроизводи	040		26.760.734	37.687.411
36.	Залихи на готови производи	041		8.989.732	10.627.073
37.	Залихи на трговски стоки	042		1.364.570	1.097.578
38.	Залихи на биолошки средства	043			

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
39.	II. СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ) НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	044			
40.	III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	045		308.135.044	309.222.438
41.	Побарувања од поврзани друштва	046			
42.	Побарувања од купувачи	047	11	99.423.368	100.628.862
43.	Побарувања за дадени аванси на добавувачи	048		995.526	971.681
44.	Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	049		164.274.811	164.274.811
45.	Побарувања од вработените	050		43.441.339	43.347.084
46.	Останати краткорочни побарувања	051			
47.	IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	052		274.597	274.597
48.	Вложувања во хартии од вредност (054+055)	053		0	0
48.a.	Вложувања кои се чуваат до доспевање	054			
48.б.	Вложувања според објективната вредност преку добивката или загубата	055			
49.	Побарувања по дадени заеми на поврзани друштва	056			
50.	Побарувања по дадени заеми	057		274.597	274.597
51.	Останати краткорочни финансиски средства	058			
52.	V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	059		27.088.485	108.769.280
52.a.	Парични средства	060	12	27.088.485	108.769.280
52.б.	Парични еквиваленти	061			
53.	VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	062		84.309.721	63.501.975
54.	ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	063		59.888.683.141	59.961.321.877
55.	В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	064			
56.	ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	065		58.768.169.023	58.738.568.685
57.	I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	066	13	5.940.384.104	5.940.384.104
58.	II. ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	067			
59.	III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	068			
60.	IV. ЗАПИШАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)	069			
61.	V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	070		53.245.315.525	53.245.315.525
62.	VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	071		0	0
63.	Законски резерви	072			
64.	Статутарни резерви	073			
65.	Останати резерви	074			

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
66.	VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	075			
67.	VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	076		447.130.944	547.868.629
68.	IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	077		29.600.338	100.737.685
69.	X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	078		0	0
70.	XI. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	079			
71.	XII. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	080			
72.	Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	081		1.116.294.489	1.219.547.374
73.	I. ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И ТРОШОЦИ (083+084)	082		273.169.253	225.063.538
74.	Резервирања за пензии, отпремнини и слични обврски кон вработените	083			
75.	Останати долгорочни резервирања за ризици и трошоци	084		273.169.253	225.063.538
76.	II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	085		30.304.081	50.034.603
77.	Обврски спрема поврзани друштва	086			
78.	Обврски спрема добавувачи	087			
79.	Обврски за аванси, депозити и кауции	088		4.240.312	3.932.895
80.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	089			
81.	Обврски по заеми и кредити	090		26.063.769	46.101.708
82.	Обврски по хартии од вредност	091			
83.	Останати финансиски обврски	092			
84.	Останати долгорочни обврски	093			
85.	III. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	094			
86.	IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	095		812.821.155	944.449.233
87.	Обврски спрема поврзани друштва	096			
88.	Обврски спрема добавувачи	097	15	105.962.446	147.804.345
89.	Обврски за аванси, депозити и кауции	098		67.977.824	39.541.487
90.	Обврски по основ на даноци и придонеси на плата и надомести на плата	099		22.489.082	22.476.233
91.	Обврски кон вработените	100		59.248.104	60.927.775
92.	Тековни даночни обврски	101		57.932.409	222.890.637
93.	Краткорочни резервирања за ризици и трошоци	102			
94.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	103			
95.	Обврски по заеми и кредити	104		60.367.168	61.634.519

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
96.	Обврски по хартии од вредност	105			
97.	Обврски по основ на учество во резултатот	106			
98.	Останати финансиски обврски	107			
99.	Останати краткорочни обврски	108		438.844.122	389.174.237
100.	V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	109		4.219.629	3.205.818
101.	VI. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТТУГУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНТА РАБОТЕЊА	110			
102.	ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	111		59.888.683.141	59.961.321.877
103.	В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА–ПАСИВА	112			

Лице одговорно за составување на билансот:

Име и презиме

МИЛКА ЛАЗАРЕВСКА

Број од регистарот на Институтот на сметководители и
овластени сметководители на Република Македонија

0102314

Лице (правен субјект) одговорно за составување на билансот:

0

Целосен назив на друштвото:

0

ЕМБС:

0

Потпис

Во

0

На ден

15.03 2023

Име и презиме на законскиот застапник на друштвото

Во,

СКОПЈЕ

ВАЛЕНТИН ГРУЕВСКИ

На ден

15.03 2023

Потпис

[ ] [ ] [ ] [ ]	Период	[ ] [ ]	Контролор
[ ] [ ] [ ]	0 5 2 0 4 1 6 0	[ ] [ ] [ ] [ ]	2 0 0 0 0 0 2 6 7 8 3 2 4 4
1 2 3	4 5 6 7 8 9 10 11	12 13 14 15 16 17 18 19	20 21 22 23 24 25 26
Вид работа	Идентификационен број (ЕМБС)		
	Резервни кодекси		

Назив на друштвото

Адреса, седиште и телефон

Адреса за е-пошта

Единствен даночен број

ЈП НАЦИОНАЛНИ ШУМИ

БУЛ.КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ БР 68

СКОПЈЕ

02 2581-080

milka.lazarevska@mkdsumi.com.mk

4 | 0 | 3 | 0 | 9 | 9 | 8 | 3 | 3 | 8 | 9 | 4 | 9

БИЛАНС НА УСПЕХ
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОБИВКА ИЛИ ЗАГУБА)
 за периодот од 01.01. до 31.12. 2022 година

(во денари)

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	201		1.742.715.228	1.570.912.284
2.	Приходи од продажба	202		1.212.094.759	1.092.297.345
3.	Останати приходи	203		530.404.468	478.148.892
4.	Промена на вредноста на залихи на готови производи и на недовршено производство	XXX	XXX	XXX	XXX
4.a.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на почетокот на годината	204		48.314.484	71.376.624
4.6.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на крајот на годината	205		35.599.015	49.373.992
5.	Капитализирано сопствено производство и услуги	206		216.001	466.047
6.	II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	207		1.501.069.838	1.430.519.296
7.	Трошоци за сировини и други материјали	208		115.468.725	96.907.182
8.	Набавна вредност на продадени стоки	209		412.714	608.000
9.	Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	210		51.974	12.296
10.	Услуги со карактер на материјални трошоци	211	19	235.791.123	234.782.879
11.	Останати трошоци од работењето	212	19	68.904.107	56.154.013
12.	Трошоци за вработени (214+215+216+217)	213		881.463.254	874.889.242
12.a.	Плати и надоместоци на плати (нето)	214		550.886.915	556.565.052

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
12.6.	Трошоци за даноци на плати и надоместоци на plata	215		39.792.198	39.349.470
12.в.	Придонеси од задолжително социјално осигурување	216		232.471.066	235.081.815
12.г.	Останати трошоци за вработените	217	19	58.313.075	43.892.905
13.	Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	218		45.745.703	47.993.431
14.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства	219		3.392	
15.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековни средства	220		2.264	
16.	Резервирања за трошоци и ризици	221		111.227.750	97.938.444
17.	Останати расходи од работењето	222		41.998.832	21.233.809
18.	III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	223		597.523	195.212
19.	Финансиски приходи од односи со поврзани друштва (225+226+227+228)	224		0	0
19.а.	Приходи од вложувања во поврзани друштва	225			
19.б.	Приходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	226			
19.в.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	227			
19.г.	Останати финансиски приходи од работење со поврзани друштва	228			
20.	Приходи од вложувања во неповрзани друштва	229		10	
21.	Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	230		13.502	67.736
22.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	231			
23.	Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	232			
24.	Останати финансиски приходи	233		584.011	127.476
25.	IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	234		178.884.026	14.564.041
26.	Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	235		0	0
26.а.	Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	236			
26.б.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	237			
26.в.	Останати финансиски расходи од поврзани друштва	238			
27.	Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	239		178.884.026	14.448.943
28.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	240			

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
29.	Нереализирани загуби (расходи) од финансиски средства	241			
30.	Вредносно усогласување на финансиски средства и вложувања	242			
31.	Останати финансиски расходи	243			115.098
32.	Удел во добивката на придружените друштва	244			
33.	Удел во загубата на придружените друштва	245			
34.	Добивка од редовното работење (201+223+244) - (204-205+207+234+245)	246		50.643.418	104.021.527
35.	Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245) - (201+223+244)	247		0	0
36.	Нето добивка од прекинати работења	248			
37.	Нето загуба од прекинати работења	249			
38.	Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	250		50.643.418	104.021.527
39.	Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	251		0	0
40.	Данок на добивка	252		21.043.080	3.283.842
41.	Одложени даночни приходи	253			
42.	Одложени даночни расходи	254			
43.	НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	255		29.600.338	100.737.685
44.	НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	256		0	0
45.	Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	257		1.921	2.047
46.	Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	258		12	12
47.	ДОБИВКА / ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	259		29.600.338	100.737.685
47.a.	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	260			100.737.685
47.б.	Добивка која припаѓа на неконтролираното учество	261			
47.в.	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	262		0	0
47.г.	Загуба која се однесува на неконтролираното учество	263			
48.	ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	264			
48.а.	Вкупна основна заработка по акција	265			
48.б.	Вкупно разводната заработка по акција	266			
48.в.	Основна заработка по акција од прекинато работење	267			
48.г.	Разводната заработка по акција од прекинато работење	268			

ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за периодот од 01.01. до 31.12. 2022 година

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	Добивка за годината	269		29.600.338	100.737.685
2.	Загуба за годината	270		0	0
3.	Останата сеопфатна добивка <i>(273+275+277+279+281+283) -(274+276+278+280+282+284)</i>	271		0	0
4.	Останата сеопфатна загуба <i>(274+276+278+280+282+284) - 273+275+277+279+281+283</i>	272		0	0
5.	Добивки кои произлегуваат од преведување на странско работење	273			
6.	Загуби кои произлегуваат од преведување на странско работење	274			
7.	Добивки од повторно мерење на финансиски средства <i>расположиви за продажба</i>	275			
8.	Загуби од повторно мерење на финансиски средства <i>расположиви за продажба</i>	276			
9.	Ефективен дел од добивки од хеџинг инструменти <i>за хеширање на парични текови</i>	277			
10.	Ефективен дел од загуби од хеџинг инструменти <i>за хеширање на парични текови</i>	278			
11.	Промени на ревалоризациските резерви <i>за нетековни средства (+)</i>	279			
12.	Промени на ревалоризациските резерви <i>за нетековни средства (-)</i>	280			
13.	Актуарски добивки на дефинирани планови <i>за користи на вработените</i>	281			
14.	Актуарски загуби на дефинирани планови <i>за користи на вработените</i>	282			
15.	Удел во останата сеопфатна добивка на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	283			
16.	Удел во останата сеопфатна загуба на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	284			
17.	Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка	285			
18.	Нето останата сеопфатна добивка (271-285)	286		0	0
19.	Нето останата сеопфатна загуба (285-271) или (272+285)	287		0	0
20.	Вкупна сеопфатна добивка за годината <i>(269+286) или (286-270)</i>	288		29.600.338	100.737.685
20.a.	Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	289		29.600.338	100.737.685
20.b.	Сеопфатна добивка која припаѓа на неконтролираното учество	290			
21.	Вкупна сеопфатна загуба за годината <i>(270-286) или (287-269)</i>	291		0	0

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
21.a.	Сеопфатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	292		0	0
21.b.	Сеопфатна загуба која припаѓа на неконтролираното учество	293			

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ПРЕТЕЖНО ОД

ОСНОВНА

ДЕЈНОСТ-

0 | 2 | 2 | 0

(Се назначува главната приходна шифра на дејноста утврдена со НКД согласно член 9 од Законот за едношалтерскиот систем - Службен весник на Република Македонија бр. 84/05, 13/07, 150/07, 140/08, 17/11, 53/11 и 70/13)

Лице одговорно за составување на билансот:

Име и презиме

МИЛКА ЛАЗАРЕВСКА

Број од регистарот на Институтот на сметководители и
овластени сметководители на Република Македонија

0102314

Лице (правен субјект) одговорно за составување на билансот:

0

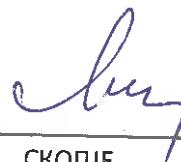
Целосен назив на друштвото:

0

ЕМБС:

0

Потпис

Во

СКОПЈЕ

На ден

15.03 2023

Име и презиме на законскиот застапник на друштвото

ВАЛЕНТИН ГРУЕВСКИ

Во,

СКОПЈЕ

На ден

15.03 2023

Потпис